

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Lectori necercați nu se primen.— Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
Adreșo la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:
ABONAMENT DE ANUNTURI:
In Viena: la N. Dukas Nachf.,
Rue Angerefeld & Emeric Loew,
Rue Heinrich Schalek. A. Op-
pelt Nachf. Anton Oppelt.
In Brașov: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Popold (VII Erzsébet-körsút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Vieră garmond pe o colônă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
tă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țintu și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața nr. 30.
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Cu esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 69.

Brașov, Marți-Miercuri 27 Martie (9 Aprilie).

1902.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Politiciani sfêrnari.

Ne-am gândit ce să le vorbim
ați cetitorilor noștri, după două zile
de pauză? Să le vorbim de banche-
tul dat în Budapesta ministrului-
președinte unguresc pentru sărbăto-
rirea înaltei decorațiuni, ce a pri-
mit-o dela Majestatea Sa? Să le
spunem, că acesta marcheză apo-
geul, ce și l'a atins și acest bărbat
de stat, care s'a știut strecura atât
de dibaci printre diferitele curente
prodate sub guvernele, cari au suc-
cedat erei deakiste, până ce a ajuns
el de-asupra, vrând să înfățișeze pe
colosul, care se razimă c'un picior
în sistemul deakist și cu celălalt în
sistemul tiszaișt și banffyst?

Dér ce era să le spunem des-
pre acea festivitate, la care s'au
vorbit multe și s'a făcut ca de obi-
cei mare sgomot cu „statul națio-
nal maghiar“, ce s'ar răsima pe
„drepturile rasei maghiare“, precum
și cu patriotismul privilegiat al ace-
steia? Cel mult le puteam spune, că
atunci, când miniștrilor li-se facea
mai mari distincțiuni, ei încep a co-
borî din culmea puterii și adese-ori sunt
apropie de stânca tarpeiană, de care
și-a adus aminte și Coloman Szell
la serbarea strălucită, ce s'a dat în
onôrea sa.

Nu vom vorbi însă de acestea
și nici de alte multe, ce se petrec
în țera și în lume, ci vom să arun-
căm o scurtă privire asupra miseri-
lor, de care suferim noi cei din ple-
bea contribuentă, în timp ce puter-
nicii zile se înveselesc și se întaresc
în planurile lor îndrășnețe și ostile
contra noastră și a naționalismului
nostru la păharele cu șampania.

*

Dintre toate miseriile, ce pot
ajunge pe un popor necăjit, asuprit
și persecutat, este fără îndoială cea
mai înfricoșată aceea a desbinărilor,
neînțelegerii, a anarchiei. Dacă ne-am
lua după câte-va foi dela noi, cari
de un timp încôce prin atitudinea
lor șovăitoare, nesincera și turbură-
toare față cu partidul și cu progra-

mul nostru național, lătesc atâta ne-
dumerire, confuziă și disgust în ju-
rul lor, atunci ar trebui în adevăr
să credem că Românii noștri din
Ardeal, Bănat și Țera ungrescă au
ajuns érași în halul din timpurile de
selăvia, când lipsiți de or-ice con-
ducere erau dați pradă lăcomiei adver-
sarilor lor înverșunați.

Cei ce vor să facă ați politică
„practică“ vor dice, că aceste sunt
numai vorbe și frase gôle. Cine mai
ține ați sémă de cele ce s'au întim-
plat în trecut, adevă de dezvoltarea
istorică a poporului nostru și a stă-
ruințelor și luptelor lui? Cine își mai
dă silința a pune în concordare fa-
ptele prezentului cu ale trecutului, cu
alte cuvinte a căuta firul ce le legă
și trebuie să le lege pentru toate tim-
purile?

Am ajuns cu politicianii noștri
de ocași acolo, încât suntem în pe-
ricol a ne pierde consciința și cura-
giul misiunii noastre naționale și cul-
turale în patria noastră străvechiă,
dăcă nu va urma o reacțiune sănă-
tôsă, care să curețe aerul infectat.

De ai vrea să tragă resultanta
din „politica“ ce se face astăzi prin
casinele noastre, și se reoglindeză în
colonele diarelor noastre, atunci ar
trebui să desperezi căci tot ce se
vorbesce și se scrie — de fapte
abia pôte fi pomenire, — se reduce
la un fel de politică, ce trece de
„fôrte înțeleptă“ înainte multora. dér
în fond nu urmăresce alta decât pă-
zirea cojocului, ca să nu suferă de
asprimea vremii.

Cel mai comod lucru și cel mai
sigur în a-ne feri de or-ice abnegare,
jertfe și de tot felul de neplăceri,
ce le aduce cu sine lupta pentru
marele bunuri ale unui popor, este
a dice la toate piedecile, ce le întim-
pinăm: Ce să-i faci? N'ai putere, nu
poți să-ți ajungi ținta nici ați, nici
mâne, pôte nici poimâne, deci cel
mai bun lucru e să te dai după pěr,
să te acomodezi, să cauți a înghiți
de-a rândul, cu fața prefăcută ve-
selă, toate hapurile amare, ce ți-se
dau și să nu reagezi, să nu te opui,
căci de nu îți va merge și mai rău.

Acăsta este politica de acomoda-
re, ce au pus-o ați în curs politicianii
faliți din deceniul trecut. Acăsta este
politica oportunistă și servilă, ce o
sustin și o propagă de altă parte cei-
ce sunt de părere, că adversarii noștri
naționali pot fi îmblânziți numai
prin continue concesțiuni, ce li-s'ar
face pe conta drepturilor, a onôrei
și a mândriei noastre naționale.

Tot acești politicianii nu sunt
în fond decât nise sfêrnari, cari
nu se pot avênta nicidecum la înăl-
țimea concepțiunii luptei pentru li-
bertate și drepturile unei națiuni în-
tregi, ci cred, că cauza unui popor
pôte fi privită sub prisma strîmță și
minusculă a micelor lupte indivi-
duale, conduse de egoismul, ce tinde
mereu a jertfi convingere, principiu
și ideal pentru a puté satisfacere mai
ușor necesităților momentului și a
scăpa de greutăți și încurături.

Cu asemeni „politiciani“, cari
se gândesc mai întâi de toate cum

să-și apere cojocul lor propriu și să
evite or-ice consecințe neplăcute pen-
tru ei, am ajuns așa departe, încât
nu este nefundată temerea, că, dăcă
va merge tot așa și nu se va pune
odată capăt acestor aparițiuni de de-
generare interioară, vom ajunge a ne
incurca ca și musca în pânza de
paiangen — a acelei pânze, la care
șes dușmanii existenței noastre națio-
nale de atâta 'mar de timp.

Pôte fi însă Român de inimă,
care să admită posibilitatea acăsta?
Noi credem firm, că nu, și despre
acăsta va da cele mai uimitore
probe viitorul apropiat.

Retragerea lui Szell. Din Buda-
pesta se depeșeză cu data de erî, că mi-
nistru-președinte Szell are de gând să se
retragă. Acest lucru îl cunosc intimii lui
deja de mai multe săptemâni. Motivele
retragerii nu sunt politice, ci personale.
Nici fisicesce, nici materialicesce nu mai
pôte suporta greutățile împreunate cu po-
siția sa. S'a istovit. El și aderenții lui do-
resc de urmaș pe *Daranyi*, cu care idee
se împacă și foștii membrii ai partidului
național, creșând, că acest cabinet va fi
un cabinet de tranșiție, după care ar urma
Apponyi. Elementele fracțiunii *Tisza-
Barffy* agită pentru *Lukaes*, pe care îl
sprijinesce și bar. Fejervary.

Situația politică în Bucovina.
Privitor la cele petrecute în adunarea ple-
nară din 1 Aprilie a. c. a proprietarilor
mari români „Deșteptarea“ din Cernăuți
mai dă următoarele amênunte:

D-l Dr. Iancu cav. de *Flondor* a de-
clarat, că după conferențele de până acum,
în cauza împăcării între partidele române,
nu mai există îndoielă, că se va realiza
înțelegerea pe basa referatului elaborat
de d-l Dr. Flondor spre a fi prezentat co-
misiiei comune. Spre a face posibil d-lui
Dr. Volcinski, de a reprimi mandatul, d-l
Dr. Flondor s'a declarat gata de a intra
în clubul dietal, fiind date premisele amin-
tite, estindând-o declarația și în numele
d-lui protopresviter Balmoș. Dr. I. cav.
de Flondor a revenit și asupra programu-
lui partidului poporal-național, opunând
esplăcițiile d-sale comentărilor mincinoșe
din partea unei anumite foi locale. D-sa
a accentuat, că *cooperarea partidelor ro-
mâne este condiționată prin premisa, că
prin acăsta nici organizația, nici progra-
mul partidului poporal-național nu are să
suferă în vre-o privință*. Declarațiile ace-
stea au fost primite cu aclamații generale.
Conferențele se vor continua în curând și
resultatul lor va fi instituirea unei comisii
comune, ca for pentru afaceri naționale
comune.

Din Austria. După o telegramă din
Viena, partidele germane vor avé ați o con-
ferență în care se vor înțelege asupra tac-
ticei ce o vor observa în viitor. În general
se crede, că vor cere satisfacție pentru în-
frângerea ce au suferit-o în afacerea gimna-
siului din Cilli.—Germanii radicali au decis
să-și manifesteze opoșiția față de guvern și
prin aceea, că vor pretinde desbaterea
propunerii lor prin care se exprimă sim-
patii față de Buri.

Desființarea societății „sf. Vasile.“

Aveau și Rutenii o societate, destinată a
cultiva interesele bisericesci naționale, so-
cietatea „sf. Vasile“. Acăsta societate a
fost acum desființată. Étă ce scrie despre
ea diarul „M-g“: „Din Ungvar primim o
interesantă informațiune. La inițiativa epis-
copului Firezak de Muncaciù, societatea
„sf. Vasile“ s'a declarat desființată. Acăsta
societate fu învinovățită în timpul din
urmă de tendințe panslaviste, pe motiv (!),
că societatea sf. Vasile avea dreptul de
vândare și răspândire a cărților liturgice
gr. catolice. Inainte de acăsta cu doi ani,
societatea era acusată, că desbaterile șe-
dințelor ei le conduce în limba rusescă.
Șefii societății au protestat atunci, ce e
drept, în privra acușățiunilor, însă acușă-
țiunile s'au reînnoit din ce în ce mai stă-
ruitor. Episcopul Firezak, care veghiéază
cu gelosie asupra purtării patriotice a cle-
rului său, a stărunit ca societatea sf. Va-
sile, care nu avea alt scop, decât editarea
cărților liturgice, să se desființeze. Stă-
ruințele episcopului au fost încoronate cu
succes, căci societatea și-a anunțat des-
ființarea“.

Se înțelege, ce scop ar și avé o so-
cietate destinată a răspândi cărți liturgice
naționale, când episcopul umblă în ruptul
capului să introducă limba liturgică ma-
ghiară în biserica, peste care este pus să
păstoréscă?

„Kulturegylet“ contra „All- deutscher Verband“.

Ceva nostim:
„Kulturegylet“-ul din Ungaria-de-nord a
pornit o strașnică mișcare în contra visi-
tei, ce vréu s'o facă în Ungaria și Tran-
silvania membrii dela „Alldeutscher Ver-
band“ din Germania. Șoviniștii ar voi, ca
chiar guvernul să intervină și să împie-
dece, eventual să interdică visita acăsta,
provocându-se între altele la „motivul“,
că reuniunea germană din cestiune ar
ațța pe Sași și Șvabi în contra „ordinei
de stat“. Trei membrii din comitetul nu-
mitului „kulturegylet“ au adresat o peti-
ție ministrului președinte în care cer, ca
prin reprezentanța esternă, să influințeze,
ca membrii dela „Alldeutscher Verband“
să nu viziteze Ungaria.— Vom reveni cu
amênunte.

Biserica română unită și autonomia catolică.

„Unirea“ din Blașiù publică în nu-
mêrul său mai nou reprezentațiunea înain-
tată de Esc. Sa Metropolitul Dr. Victor
Mihalyi primatului Vaszary, față cu ela-
boratorul comisiunei de 9 a congresului
catolic unguresc. Étă reprezentațiunea:

Eminența Vóstră Domnule Cardinal
Archiepiscop și Primate!

Am primit cu multămită elaboratul,
dat din ședința ținută la 1 Oct. 1898 a
comisiunei de 9 a congresului autonom,
ce mi-s'a comunicat cu înalta scrisóre a
Eminenții Tale de dto 20 Oct. 1898 Nr.
5527. În aceea mi s'a lăsat să vă aduc
la cunoscință eventualele observări, ce le-ași
avé față de acel elaborat.

Provincia bisericescă de Alba-Iulia și
Făgăraș, ea aparținând bisericii catolice de
ritul grecesc, își are autonomia sa satorită
în sf. canóne, pe cum și organismul său
deosebit, recunoscut prin decisiuni prea
înalte bisericesci și de stat. Acăsta inde-
pendență a sa, n'o pôte jertfi nici chiar în
afacerile bisericesci de natură așa numită
lumescă: — în asemeni afaceri bisericesci,
pe terenul administrațiunii bisericesci nu

pote admite jurisdicțiunea nici unei corporațiunii bisericești străine de organismul său, fără a abdice de independența sa autonomă.

Și bisericii noastre îi sunt asigurate și satorite drepturile și datorințele, ce după canoane îi compet, îi este hotărât cercul de activitate, îi sunt limitate relațiunile de drept public și anumit între marginile legilor bisericii grecesci, ori după cum s'a exprimat Consiliul de la Florența de la an. 1439 în decretul său privitor la Unire „salvis videlicet omnibus eorum iuribus ac privilegiis.“ Tradițiunea sf. scaun Apostolic cu respect la unirea bisericească, e exprimată sârbătoresc și competent în enciclica gloriosului nostru pontifice Papa Leo XIII de dto 20 Iunie 1894, care se începe cu cuvintele „Praelarar gratulationis.“

Înaintașul nostru Atanasii, când la oltă cu clerul și cu credincioșii lui a trecut la sf. Unire, a avut în vedere tradițiunea acăsta și în declarațiunea sinodală acceptată la 6 Oct. 1698 a pus apriat de condițiune, independența autonomă a bisericii noastre. Declarațiunea acăsta la locurile mai înalte s'a luat spre seire, și în sensul aceluia s'a desvoltat și susținut până în zilele noastre biserica noastră greco-unită.

Pe basa acăsta biserica greco-catolică de Alba-Iulia și Făgăraș la titlul II. Cap. III. al Consiliului său provincial, celebrat la 14 Maiu 1872 și aprobat de suprema autoritate bisericească, a eșis: „Una solemniter declarat Provinciam graeco catholicam Alba-Iuliensem et Fogarasiensem autonomam, atque a cuiuscunque alterius ecclesiasticae Provinciae iurisdictione independentem esse, solique ac immediate S. Sedi Apostolicae subjectam.“ (Romănesce: Tot odată cu totă solemnitatea dechiară Provincia gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș de autonomă și independentă dela iurisdicțiunea ori cărei alte Provincii bisericești. atârându ea singură și imediat de la S. Scaun Apostolic al Romei.) Amăsurat principiului fundamental al bisericii noastre, reprezentanța Provinciei bisericești nu pote să fie trecută cu vederea la nici un fel de organism bisericesc, fie ca corporațiune legislativă, fie ca for judicial ori disciplinar, fie ca autoritate bisericească administrativă. Eu pot să acceptez numai o autonomie, care se va aduce în conformitate cu organismul nostru provincial și va răspunde dorinții cuprinse în rescriptul Eminenței sale Cardinaului secretar de stat Marian Rampolla, de dto 14 Martie 1898 Nr. 42929 care anume se fie în efectele sale „Ecclesiae, institutis et disciplinae consona.“ Subordinarea directă și nemijlocită jurisdicțiunii organismului autonom regnicolar a afacerilor, persónelor, averilor, beneficiilor și instituțiunilor din deosebitele diecese: desface organismul canonic al Provinciei bisericești, slăbesce simțul de solidaritate al singuraticilor bisericii concentrate în Provincii bisericești și prin urmare periclitază disciplina bisericească.

Fiind-că așa dără operatul comisiunei de 9 în §§. 51 și 108 abia face pomenire despre organism provincial și restrânge și alterază drepturile căstigate ale bisericii noastre. Er într'alte pretereză de tot organismul provincial, ba prin dispozițiunile sale imediate îl face formal ilusoriu și amenință instituțiunile noastre cu emancipare de sub autoritatea lor firească și competentă socotindu-le în mai multe privințe chiar de neesistente: subscrisul se vede silit a face din nou provocare la motivele acelea, cari în cestiunea acăsta au arătat punctul de vedere al clerului și al credincioșilor noștri. Motivele acelea se află espuse amănunțit în cele două memorii, cari din încredințarea fraților Episcopi conprovinciali le-am înaintat, unul cu dto 23 Iunie 1897 nr. 2945. Eminenții Tale, altul cu dto 23 Iunie 1897 nr. 3281 pe calea guvernului regesc ungar Maiestății Sale cesaro-regesci Apostolice. A sta pe lângă celea espuse în acele memorii imi, tin de cea mai sfântă datorință.

Recomandându-mă pe mine și cauza din cestiune părtinirii puternice a Eminenții Tale, am rămas cu deosebit și adănc respect.

Al Eminenții Tale.

Blasiu, la 4 Maiu 1899.

serv. devotat

Dr. Victor Mihalyi, m. p.
Archiepiscop și Mitropolit de
Alba-Iulia și Făgăraș.

Studentii români la Roma.

Joi s'era, la teatrul Argentina a avut loc conferința profesorului *Cogliolo* despre „studentul în diferite epoci“.

Erau de față toți congresiștii și notabilitățile orașului.

Când apărură studenții români, cari au fost îndată recunoscuți după tricoul ce purtau la piept, au fost întâmpinați — după cum anunță „Universul“ — cu o demonstrațiune entusiastică. Sala întrégă a strigat: *Trăescă studenții români! Trăescă frații noștri! Trăescă România!*

Studenții români, stând în picioare în loje, forte emoționați, mulțumiră publicului.

De trei ori s'au reînnoit ovațiunile.

Vineri studenții au făcut excursiunea la Tivoli. A domnit o mare veselie și entuziasm. Studenții români au fost érašii forte mult sârbătoriți.

La banchetul oferit de ministrul de instrucție al Italiei, la Tivoli, a luat parte 600 de studenți. Studenții români ocupau o masă deosebită în fața ministrului. După discursul ministrului și acela al primarului Romei prințul *Colonna*, prof. universitar *Pierantoni* a ținut un călduros discurs în onorea Românilor. Strigătele de: *Trăescă studenții români! Trăescă România! Trăescă Transilvania!* răsuna pretutindeni.

A vorbit studentul român *Iliescu*, mulțumind. Italienii se grămădiră în jurul Românilor cerându-le autografe.

Đilnic delegații români cuceresc simpatiile congresiștilor și ale pressei.

Duminecă s'a făcut o solemnitate specială cu ocazia predării de cătră Români a drapelului de onoare, studenților Italieni. Ministrul *Bacelli* a presidat acăstă solemnitate, ca atențiune pentru România.

Điarul „Italie“ publică în întregime discursul pronunțat Miercuri de studentul român *Orănescu*.

Mórtea Episcopului Goldiș.

(Dela corespondentul nostru particular.)

Arad, 6 Apr. 1902.

Episcopul *Iosif al Aradului*, după o păstorire de 2 ani, 6 luni și 4 zile, a răposat Sâmbătă dim. la orele 6 și jumătate. Dumneșeu l'a luat dintre noi după acest timp scurt de arhipăstorire.

Episcopul *Goldiș* încă de mult suferea de astmă. La sfatul medicilor s'a dus la Rontău, unde avea un Tusculanum. Înainte de a-se depărta din reședința sa, răposatul Episcop a chiămat la sine pe fostul său rival la alegerea de Episcop, P. C. Sa *Augustin Hamsea*, și i-a încredințat presiul în Consistoriu și rezolvarea afacerilor presidiale. Cu acest fel cum răposatul a cređut să taie nodul gordian malcontenții (adecă cei ce-l încunjuraseră până aici) n'au fost mulțumiți, ér călugărul *Mangra* ducându-se la Pesta fără scirea Episcopului, pe acesta l'a mahnit mult.

Prevădându-și sfârșitul vieții a dorit să vină la Arad, unde și de și se consulta cu P. C. Sa archimandritul *A. Hamsea* asupra afacerilor diecesei. Vineri s'era în bună dispoziție sufletescă și când óspeții săi: vicarul episcopesc, d-l protopop *Beleş* și d-l *Aurel Demian*, medicul de casă, care l'a îngrijit în cel mai conscientios mod, au părăsit aula, episcopul era de tot deschis la inimă. Dimineța următoare la orele 4 a sunat să vină servitorul său, pe care l'a trimis să vadă decă a plecat nepotul P. S. *Sale*, inv. *Nădăban*, trimis la Rontău. Intorcându-se servitorul P. S. Sa oftă odată lung și își dete suflul, fiind lovit de apoplexie.

P. C. Sa archimandritul *Hamsea* fiind îndată încunoscințat, în prezența mai multor asesori a desfăcut testamentul, făcut încă astă vară, pentru a afla din el dispozițiunile privitor la înmormântare. Conform dorinței exprimate în testament fie ertatul Episcop se va înmormenta la mănăstirea dela *Bodrog*.

Averea evaluată la 60.000 cor. a testatorului eparchiei și, conform dispoziției testamentare, nepóta sa, d-na *Sofia Comloșan*, singură dintre nemotenii, va căpéta o rentă anuală de 1000 cor.

Încă erii s'a ținut ședința consistorială sub presiul d-lui archimandrit *Hamsea*, statorindu-se felul cum se se facă funerariile.

Sicriul cu recele trup a fost aședat într-o sală mare a Curții episcopesci, de

unde ađi, Duminecă, la orele 5 și jum. a fost dus în catedrală. Aici s'a oficiat slujba PP. CC. LL. archimandriții *F. Musta* și *A. Hamsea*, protosincelii *I. Pap* și *V. Mangra*, protopopii *V. Beleş*, *Groza* etc.

Măne la 10 ore cociugul va fi transportat la *Bodrog*.

*

Arad, 7 Aprilie.

Ađi la orele 10 a. m. s'a oficiat prohodul în biserica catedrală. Au servit archimandriții *Aug. Hamsea* și *Filaret Musta*, protosincelii *Ign. Pap* și *Mangra*, călugării și vre-o 16 preoți și 4 diaconi. Au asistat reprezentanții autorităților civile în frunte cu fispanul *Urban* și cele militare în frunte cu generalul. La sfârșit P. C. Sa *Hamsea* a rostit un mișcător panegiric.

Până la podul de peste *Mureș* carul funebru fú însoțit de un public imens.

Despre decursul înmormântării dela mănăstirea *Hodoș-Bodrogului* vă voui raporta cu proxima ocaziune.

Turburările din Turcia.

Din *Constantinopol* se anunță, că la *Ipek* au fost mari turburări în ziua de 5 Aprilie. Albanesii rebeli au atacat conacul și oficiul telegrafic, le-au ocupat și au deținut pe toți funcționarii. Au adresat apoi o telegramă la Sultanul, cerend liberarea mai multor Albanesii arestați.

Două bataliune au plecat la *Ipek* încă în acea și, căci deja din 2 Aprilie circulațiunea cu *Mitrovița* și *Novibazar* era întreruptă.

Panica în *Ipek* e mare. Generalul *Schemsi* a plecat din *Pristina* cu trupe de cavalerie pentru a restabili ordinea.

Pórta asigură, că evenimentele acăstea n'au decăt un caracter local și că restabilirea ordinii se va face cât mai în grabă. Tot-odată Pórta a adresat din nou o circulară reprezentanților săi din străinătate asupra situațiunei din *Macedonia*.

*

În districtul *Doiron* obandă bulgară a jefuit localitatea *Kikič*. Valul din *Salonic* a trimis trupe la *Kikič*. Soldații turci au împrăsciat banda, dér au ucis și pe trei locuitori. Ceilalți locuitori s'au refugiat prin păduri. Mai mult de 52 femei și copii au fost duși la *Salonic* și au fost puși în arest. Consulul rusesc a intervenit însé la *Constantinopol*. Pe baza raportului consulului femeile și copiii au fost duși la *Constantinopol*, ér valul fú destituit.

*

În *Macedonia* Grecii se solidarizază pe totă linia cu Turcii în contra Bulgarilor. În ce privește pe *Musulmani*, li-s'a dat ordine severe de a păstra pretutindeni liniștea în fața a ori-ce provocare.

Pórta speră, că-i va succede de a restabili în curend liniștea.

SCIRILE DILEI.

-- 26 Martie --

Dela Academie. Academia română a ținut Vineri d. a. ședința publică. D-l *Ilie Bărbulescu* a dat citire unei conferințe despre cercetări istorico-filologice, în care a tratat despre calvinism și despre începutul scrierei în limba romănescă. Conferențiarul a declarat, că e în contra scriitorilor români, cari au afirmat, că numai calvinismul ori protestantismul au ajutat a-se scrie romănesce, și se se elimineze slavismul din cărțile noastre bisericesci. A vorbit despre slavismul și introducerea limbei romăne, luteranismul în Europa și în Ardeal, calvinismul în Europa și în Ardeal, despre descoperirea tiparului, tipărirea bibliei la 1455, despre primele cărți romănesce (catechismul romănesc la 1559), — despre începuturile literare bisericesci, la Iași în anul 1529, etc. Trece la cestiunea slavismului și a introducerii limbei romănesce în biserica română din *Muntania* și *Moldova*, la întemeierea orașelor *Tirgoviște* și *C. Lung*, a mănăstirilor *Govora* și *Dealului*, a orașelor *Iași* și *Suceava*, în legătură cu mișcarea culturală romănescă. Vorbesce de primele cărți bisericesci tipărite în limba slavonă în *Muntania*, de tipărirea liturghiei și a psaltirii diaconului *Coresi* din *Brașov*, de primele cărți bisericesci tipărite în limba română

în *Muntania* (1640), precum: *Pravila* cea mică a mitropolitului *Teofil* (1642), *Evangelhia* etc. și în *Moldova* cele tipărite între anii 1643—1645. Decă socotim cărțile bisericesci tipărite în Ardeal între 1544—1702, găsim 6 slavonesci, 2 slavo-romănesci și 26 romănesci.

Studentii greci în România. „Gazeta Nouă“ aduce scirea, că studenții greci fac pregătiri pentru a întorce vizita din tómnă trecută a studenților români. Președintele excursioniștilor greci va fi însu-și rectorul universității, *Sachelaropoulos*, secondat de toți profesorii universitari. Excursiunea va avé loc în luna *Maiu*. Numérul excursioniștilor va fi de 500, în mare parte studenți, apoi diariști, bărbați de litere etc. Va veni și distinsul literat *Filadelfos*, apoi *Lumbros*, marele istoriograf grec. Pe catartele celor două vapórevor fi arborate drapele romăne. Excursioniștii greci vor aduce ramuri de *dafnida Olimpia*, simbolul gloriei. Ei aduc acăste ramuri în onorea regelui *Carol* pentru jubileul de 25 ani a proclamării Romăniei de regat. Odată cu excursioniștii va veni și o delegație din insula *Creta*, unde Romăni se bucură de multe simpatii.

Banchet în onorea lui Szell. Aderenții lui *Szell* au dat alaltă-eri un banchet în onorea ministrului-președinte, din incidentul, că a fost decorat cu crucea mare a ordinului *Sf. Ștefan*. Erau de față toți miniștri și mulți deputați.

Sporirea armatei. În cercurile militare din *Viena* circulă ca ceva sigur scirea, că fie-care din cele 4 regimente bosniace va fi augmentat cu câte-o companie.

Logodnă. Aflăm cu plăcere, că d-l *Dr. V. Popovici-Hațeg*, fiul d-lui *Bucur Popovici* din *Hațeg* și director al Institutului geologic din Ministerul Domeniilor din *București*, s'a logodit cu gentila d-șóra *Maria D. Brătianu*, fiica marelui patriot *Dumitru Brătianu*. — Adresăm sincerile noastre felicitări logodiților și familiilor lor.

— D-l *Grigorie Popescu*, proprietar din *Toplița* română, s'a logodit cu d-șóra *Maria Bogdan*, institutóre la internatul de fete al „Reuniunii femeilor romăne“ din *Brașov* și conducătóra asilului de copii dela biserica *Sf. Nicolau* din *Scheiú*. — Felicitările noastre!

Mandatul dela Deșiú se scie, că a fost contestat de două-ori. Prima contestare fú respinsă pe motive formale, a doua a fost luată în desbatere la Curie erii. În fruntea petiției de contestare stă contele *Kornis Victor*. Apărătorul deputatului *Daniel* este *Ioan Fărcaș*. Contestanții acasă pe *Daniel* cu mituri. Curia își va publica ađi hotărira.

Unguri „romanisați“—remaghiarizați. Điarul „E—k.“ publică următorul apel: „Maghiarii valahisați din *Cristur* (*Hunedóra*) recucerindu-se la religiunea și națiunea lor strămoșescă și unindu-se cu Maghiarii recuceriti din *Nighighis* (*Kis Baresa*) s'au constituit într-o nouă comunitate bisericească sub numele de „Biserica mamă de *Nighighis*“. Din *Nighighis* însé neputend pētrunde sunetul clopotului la *Cristur*, s'a ivit nevoia de a-se procura și pe sēma lor două micé clopote, care să servescă de-o legătură și mai strânsă între credincioși. Din cauza lipsei de fonduri, ne adresăm cu onóre patriotică la ori-cine se binevoescă a ne sprijini cauza. Din ședința constituivă ținută la 9 Februarie 1902 a bisericii ref. din *Nighighis*. *László Zsigmond*, pastor reformat, ca președinte, *Bodosi Lajos*, notar.—De sigur avem de-a face érašii cu o comunitate romănescă convertită la calvinism.

D-l Aurel Mușlea, fiul d-lui *Candida Mușlea*, învățător la școlile centrale romăne din *Brașov*, a luat licența în farmacie la universitatea din *București*.—Felicitările noastre!

Estradarea lui Manoliu. Se depeșază din *Berlin*, că defraudantul *Manoliu* a mărturisit înaintea autorităților ameri-

cau, că în calitatea sa de casier al Efo-
niilor spitalelor sf. Spiridon a delapidat banii
în afară de 4500 lei, ce pretinde că a po-
dat el, când a părăsit țera. Ministerul afa-
rilor străine din Berlin a informat pe
ministrul plenipotențiar al României, că
Vasile Manoliu și amanta lui Maria Vale-
ni (alias Debora Wechsler) au fost rees-
pediați în Europa la 29 Martie cu vapo-
rul „Moltke”. S'au dat ordine severe pen-
tru arestarea lor îndată ce vor sosi la
Lamburg. Epitropiei sf. Spiridon vor re-
veni aproape 12.300 dolari. Guvernul ro-
mân a cerut estradarea lui Manoliu prin
Austria și anume prin punctul Mislovitz-
Burdjenj.

**Pentru masa studenților români
din Brașov** au intrat dela „Cassa de păs-
trare” din Seliște cotisația anuală pe anul
1901/902 în sumă de: **120 corone**. Pri-
măscă Onorata Direcțiune a „Casei de
păstrare” din Seliște cele mai vii mulțâ-
mite pentru căldurosul sprijin dat mesei
studenților noștri. — *Directiunea școlilor
medii gr. or. române din Brașov.*

Un nou țiar. În ziua de 24 Martie
a început să apară în Bucuresci un nou
țiar cotidian (două ediții pe zi) sub nu-
mele de „Gazeta Nouă”.

Correspondent de țiar în lanțuri.
Se depeșază din Constantinopol cu data
de 7 April: „Eri au escortat pe evreul
Mayer H. correspondent al țiarului „Berl.
Flagbl.” în lanțuri la granița bulgară, es-
pulsându-l pentru tot-déuna de pe terito-
riul Turciei. Causa acestei proceduri este
înd-că Majer a depeșat mai deunăzi ția-
rului său la Berlin, că moștenitorul tronu-
lui ar fi fost otrăvit. Scirea această falsă
a colportat apoi după „B. T.” în totă
presa europeană”.

Mare incendiu în Budapesta. Sâmbă-
ta trecută s'a aprins fabrica de chemi-
cării a fraților Heidelberg din Budapesta.
S'au întâmplat esplosiuni. Pagubele se
urcă la 150.000 corone.

Erăși morțe de om într'o mină. În
minele din Lupeni a fost îngropat sub
massele de cărbuni în ziua de 3 Aprilie
un muncitor, originar din Craina. După
cercetările făcute de solgăbirul Vasile
Lanza, împreună cu medicul Dr. Botten-
stein și inginerul Hendrik Victor, s'a con-
statat, că avem de a face cu o nenorocire
regretabilă, pentru care însă nimeni nu se
poate face responsabil.

Ciocnire între civili și militari. Eri
noapte a avut loc în Timișoara o ciocnire sân-
geră între o societate de civili și între
doi ofițeri. Ofițerii se dice, că ar fi insultat da-
mele unei societăți de civili, pentru care
luaru au primit reproșuri dela tipograful
Coendes Iacob, care era și el în acea so-
cietate. La această ofițerii au tras săbiile
și l'au culcat la pământ pe Iacob. Răni-
lul fu transportat la spital.

Bani falși. Anica Olteanu din Clușiu
mergând Duminecă la panoramă, a vrut
să plătească cu o piesă falsă de 5 corone.
Anica a fost arestată și s'a pornit contra
ei cercetare.

Omor în Turda. Lemnarul Romul
Jeflea din Turda ducea lemne la o șură,
ce-o avea pe teritoriul, unde se ard cără-
midile. De-odată vede, cum un țigan că-
rămidar bate pe un Român. Jeflea sare
în ajutorul Românului, ceea-ce vădând un
alt țigan cu numele Mihail Lakatos, a
sărit cu un hârleț și l'a tocat pe Jeflea
la cap. Jeflea fu transportat la spital și
nu e speranță, că va rămâne în viață.
Tânăra lui femeie — mamă a doi copii —
vădând, ce i-s'a întâmplat bărbatului, au
apucat'o nisce atacuri convulsive his-
terice.

**Un denunț despre storcerea de sânge
pentru scopuri rituale.**

Mărturisirile a două servitoare.

Țiarul „Deutsche Zeitung” din Viena
sub titlul de mai sus scrie cu data de 4
Aprilie:

„Astăzi dimineță s'a raportat la co-
misariatul de poliție Alsergrund, că în
strada Pramer și în special în casa Nr. 25
din strada acesta s'a răspândit faima, că
din incidentul sârbătorilor de Paști, la func-
ționarul privat Leopold Kraus au fost
găzduiți doi rabinii din Boemia, cari ar fi
făcut în taină și în timp de nopțe stôr-
cere de sânge pentru scopuri rituale, pen-
tru Pascele jidovesci, la două servitoare
creștine ale lui Kraus.

Pe baza acestui denunț fu delegat
numai decât medicul polițienesc Dr. Franz
Schild, însoțit de doi agenți polițienesci,
în casa respectivă, spre a constata, ce
este adevărat din cele denunțate? Asupra
rezultatului cercetării corespondența poli-
țienescă „Wilhelm” comunică următoarele:

„Medicul polițienesc a găsit în casa
Nr. 25 din str. Pramer, în etagiul III la
Leopold Kraus pe servitoarea Theresa
Iedlička într'o stare de surescitare, legată
la cap, și plângându-se de oboselă și du-
rerii în tot corpul. La întrebările doctoru-
lui, ea a răspuns, că este bolnavă din
Dumineca Pascelor și anume în urma a
două împunsături, pe cari le-a arătat, că
le are la amândouă antebrațele. Aceste
împunsături le-a căpătat — după istori-
sirile celeilalte servitoare, cu numele Au-
gusta Hruska — în noptea de Dumineca
Pascelor spre Lună și anume cu scop de-a
i-se stôrce sânge pentru scopuri rituale.
— Theresa Iedlička însăși nu știe cum
și de cine a fost împunsă, deore-ce în
noptea amintită a dormit foarte adânc.

După ascultarea ulterioară mai detai-
lată a ambelor servitoare de cătră concipi-
stul polițienesc Dr. Willibald Locker, s'a
aflat, că la Leopold Kraus au fost în vi-
sită în ziua de 26 Martie socrul lui Kraus,
Dr. Iacob Neubauer, medic montanistic și
al căilor ferate din Ossek lângă Teplitz
(Boemia), ér în timpul dela 30 Martie până
la 3 Aprilie cantorul comunității jidovesci
din Budweis, Emanuel Weiss, cumnatul
lui Kraus. Aceștia însă n'au petrecut nop-
țile la Kraus, ci la alte neamuri.

Therese Iedlička nu putea spune,
dăcă a fost rănită de unul din cei doi
ospesți numiți, dădea numai cu socotela,
că cine-va avea de gând, să-i stôrce sânge,
cu atât mai vârtos, cu cât și celeilalte
servitoare Augusta Hruska i-s'a aplicat
înainte cu 6 săptămâni o împunsătură
analogă și în mod neexplicabil. Acestă
presupunere a sa a comunicat-o și altor
persoane și astfel s'a născut șvonul.

Esaminarea medicală a servitoarei
Therese Iedlička a dat următorul resul-
tat: Amândouă ante-brățele aveau câte o
rană, care însă nu era de natură spre a
stôrce sânge. Cealaltă servitoare, Augusta
Hruska, nu avea actualmente nici o rană.
Obosela, ce s'a manifestat la Theresa Ied-
lička poate să fie, după declarația medicu-
lui, rezultatul unei stôrceri de sânge ima-
ginare. — De unde au prevenit rănille,
până în acest moment nu s'a putut es-
plica”.

* * *

În numărul dela 6 Aprilie al țiarului
„D. Z.” găsim următoarele informațiuni
asupra casului de mai sus:

În cunoscuta afacere, care încă până
acum este acoperită de un întunec ne-
lămurit, adă s'a petrecut o surprisă sensa-
țională. Cele două servitoare, Therese Ied-
lička și Augusta Hruska, cari depuseseră,
că au fost rănite la braț de cătră mai
mulți Jidovi, cu scop de-a li-se stôrce
sânge, au fost arestate. În contra lor s'a
pornit cercetare pentru agitație.

Trebue să protestăm energic — con-
tinuă „D. Z.” — împotriva arestării unor
persoane nevinovate numai pentru-că au
mărturisit contra Jidovilor. Procurorul ar
fi trebuit să pornescă cercetarea contra
Jidovilor, spre a-se convinge, dăcă sunt
adevărate celea ce s'au spus de cele două
fete. Procurorul însă din contră pornesc
cercetare contra fetelor. Procurorul urmă-
resce pe cele două fete pentru agitare și
nu vede, că el face cea mai mare agitare
în popor, arăstând pe cele două fete. Po-
pulația noastră deja și-a pierdut ori-ce în-
credere față cu autoritățile și de-acuma

înainte va sci, ca să se ferescă a face
vre-un denunț contra Jidovilor, căci, în
loc să fie puși la arest Jidovii, apoi vor
întra denunțatorii în temniță...

Nenorocitele fete nevinovate au fost
arestate după intervenția ocultă a socie-
tății „Oesterreichische israelitische Union”,
care este o filială a „Alianței israelite din
Paris”.

Prea Sfinția Sa Domnul

Iosif Goldiș

Episcop gr.-or. român al Aradului, Orădii-marț,
lenonolei și Hălmeagului, precum și al părților
adnecate din Banatul-Timișan, membru al casei
măgnașilor, membru corespondent al Academiei
Române din Bucuresci, etc. etc.

a adormit în Domnul în reședința Sa epis-
copescă Sâmbătă în 23 Martie (5 Aprilie)
1902 în vîrstă de 66 de ani și în anul al
3-lea al păstoririi Sale Archiepiscopale.

Rămășițele pămîntesci ale Preasfin-
țitului Adormit în Domnul, așezate în sala
reședinței episcopesci, se vor strămuta cu
procesiunea bisericească la biserica cate-
drală a episcopiei Duminecă în 24 Martie
(6 Aprilie) a. c. la 5 ore după amăzi, unde
se va face privighierea de nopțe prescrișă
prin ritualul bisericesc.

Lună în 25 Martie (7 Aprilie) la 10
ore dimineța se va începe rînduiala în-
mormântării, și după această se vor tran-
sporta rămășițele pămîntesci ale reșosatului
Episcop la sfînta mănăstire Hodoș-Bodrog,
unde se vor așeza spre vecinică odihnă.

Consistorul diecesan cu adăncă du-
rere aduce această tristă întemplantare la cu-
noscința publică.

Arad, în 23 Martie (5 Aprilie) 1902.

**Consistorul gr.-or. român al
eparchiei Aradului.**

„Antipozii noștri”.

În sala societății de geografie din
Paris, d-l conte de Courte, consul frances
din Noua Zeelanda, a ținut zilele acestea o
fôrte interesantă conferență asupra țerii,
unde el până anul trecut era reprezentan-
tul Francei. Despre această conferență d-l
F. Ponsard dela „Figaro” face următoarea
dare de sémă:

Antipozii Parisului sunt situați, cum
se știe, într'o insulă a Novei Zeelande și
este interesant a cunoșce detaliurile vieții
și usagiurile actuale ale ómenilor, cari
geograficesc sunt cei mai îndepărtați
de noi.

În Noua Zeelanda găsim tóte climatu-
rile. În anumite regiuni, érna este necu-
noscută. Sub solul unui alt ținut se în-
tinde o imensă mare da flacări, ér la su-
prafață sunt vulcanii cu cratere fumante.
La nord și la estremitatea de sud se află
mine de aur. La centru este patria preii-
lor vaste și verzi. Pe aceste pășuni savu-
roșe pasc mai bine de 25 milioane de oi,
adevărata bogăție a Neo-Zelandei. Lupi
voraci pentru a distruge turmele, nu există.
Oile nu cunosc decât un singur dușman,
însă un dușman fôrte curios. Acesta este
o specie de papagal. Acest animal se re-
pede la spatele victimelor și cu îngrozito-
rului său cioc le mănâncă carnea de viuă.
Se fac vînătoare contra acestor papagali,
mulți au fost pustiiți, dér totuși au mai
rémăs.

Locuitorii din Noua Zeelandă se ocupă
fôrte mult cu prășirea vitelor și pe insulă
nu se află de loc ómeni leneși; aici tóată
lumea muncesce. Dreptul de a face grevă
nu este admis și timpul muncii este sever
reglementat. Trebue să observăm, că acolo
cel din urmă salahor câștigă pe zi 12 fr.
Un bucătar este plătit cu 25 fr. pe zi.
Adevărat, că servitorii formeză o clasă
privilegiată.

Fetele din casă, bucătăresele și alte
bone pórtați numirea de „Dame, cari bine-
voesc a ajuta”, o espresione cam lungă
la pronunțare, însă cu care lumea este
obișnuită. Aceste dame au pe friserul lor,

umblă pe bicicletă și odată pe săptămână
au dreptul la pianul din casă. Ele au la
Crăciun trei săptămâni concediu, în care
timp le umblă salariul, ér la Paști un con-
cediu de 15 zile.

* * *

Noua Zeelandă este administrată de
un guvernor, care are prerogativele unui
vice-rege. El este iresponsabil și-și alege
ministrii, cari sunt responsabili înaintea
camerelor.

Președintele consiliului actual este în
funcțiune de 8 ani.

Membrii înaltei camere sunt numiți
de guvern. Membrii camerei secunde,
care corăspunde cu camera noastră de de-
putați, sunt numiți de electori și de elec-
trice, căci dela 1893 femeile au drept de
vot. Reforma această n'a produs mare
schimbare în guvernament. Damele voteză
ca și bărbații séu părinții lor.

Cât-va timp Neo-Zelandesele au fost
eligibile și la funcțiunea de primarși con-
silier municipal. Însă în urma unei nenor-
ocite esperiențe, ele și-au pierdut dreptul
de eligibilitate.

Într'o frumoasă zi, nu știu în care
mic oraș, o lady fu numită în adevăr pri-
mărița orașului. La început mergea totul
bine, nu peste mult însă s'a făcut o ade-
vărată conspirație și primărița fu răsturnată.

Acum ghiciți, cine a fost sufletul
conspirațiunii? Insuși bărbatul primăriței.

Acest cinstit gentleman se neliniștea
din pricina, că jumătatea sa ședea tóată
ziua la primărie. Prezența femeii sale
era — dicea el — indispensabilă pentru
fericirea sa casnică. Și cum toți bărbații
din Neo-Zelandă aveau aceeași concepție
despre fericire, femeile, victimele amorului
marital, trebuiră să renunțe de a se ames-
teca în diriguirea afacerilor publice.

Cu această anecdotă și-a terminat d-l
de Courte conferența sa. D-sa ne-a lăsat
convingerea, că locuitorii Neo-Zelandei
trăiesc materialmente și moralmente în
epoca de aur. Păcat, că ei sunt tocmai
antipozii noștri!

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 7 Aprilie. Lui „Ma-
gyarorszag” i-se anunță din Teresio-
pol, că în timpul cel mai scurt vor
fi concentrate acolo trei regimente
din armata comună. Corespondentul
țiarului numit pune în legătură con-
centrarea această cu evenimentele din
Peninsula balcanică.

Budapesta, 8 Aprilie. După cum
anunță o telegramă din Londra,
conducătorul Burilor, *Kruitzinger* a
fost achitat de cătră consiliul de
răsboi și va fi tratat ca simplu
prisoner de răsboi.

Salonic, 7 Aprilie. Din ordinul
Sultanului, cincî pașale au sosit ai i
din Constantinopol, ca sub comanda
lui Mehmed Hairi să facă o revistă
asupra corpului 3 de armată. În di-
feritele localități ale vilaetului se
transportă articolii de echipament în
marî cantități pentru regimente.

Un consul de aici a primit sci-
rea, că 2000 de Bulgari înarmați vor
năvăli cât de curând în Turcia. Tot
din același isvor se vestesce, că 1000
de Bulgari au trecut deja granița
turcescă și actualmente ei umblă
prin împrejurimile dela Petrici, Raz-
log și Strumița.

Berlin, 7 Aprilie. Lui „Vossische
Zeitung” i-se anunță din Sofia, că
au sosit acolo 150 membri ai co-
mitetului revoluționar macedonean,
pentru-ca într'o ședință secretă să
se sfătuescă asupra celor de făcut.

Neapol, 7 Aprilie. „Fanfulla” scrie,
că după închiderea sesiunii de vară
a camerei italiene, se vor începe ne-
gociile asupra reînnoirii triplei
alianțe. Spre scopul acesta *Iballo*,
Goluchowski și *Prinetti* vor avé o în-
trevedere în Karlsbad.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O iconă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este aci numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii* de *Vermica Micu*, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. în loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școla normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu seamă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de *M. C. Sufu*, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de *P. M. Stoicescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *„Vrei să te iubescă bărbatu?“* Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 1 Aprilie n. de 37,081 capete, la 2 Aprilie au intrat 608 capete și au eșit 401 capete, rămânând la 3 Aprilie n. un număr de 37,288 capete.

Se notază marfa unгурescă: veche grea dela 100.— 1/2 fil. tinără grea dela 106—107 fil., de mijloc dela 102—104 fil. ușoră dela 100—102 fil. — Sârbescă: grea 102—104 fil., de mijloc 98—100 fil., ușoră 96—98 fil. kilogramul.

Bursa de mărturi din Budapesta.

din 2 April. 1902.

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme
Grâu Bănățenesc	80	dela 9.00 până la 9.55
Grâu dela Tisa	80	9.35—9.45
Grâu de Pesta	80	9.85—9.95
Grâu de Alba roșală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unгурesc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Semințe vechi ori nouă	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme
Sécara	nutreț	0—72	dela 7.45 până la 7.55
Orz	de rachiu	60—62	7.85—7.45
Orz	de bere	64—66	6.10—6.20
Ovės	—	—	5.75—6.—
Cucuruz	bănățen.	75	—
Cucuruz	alt soi	73	—
Cucuruz	—	—	—
Hirșcă	—	—	4.50—5.—

Produse div.	Soiul	Cursul
Sâm. de trifoi	Luțernă ungur.	dela 48.— până la 51.—
„	„ transilvană	33.— 42.—
„	„ bănățenă	45.— 48.—
„	„ roșă	—
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in	—	—
Unșore de porc	dela Pesta	55.50—56.50
„	dela țeră	—
Slănină	svântată	46.— 47.—
Prune	din Bosnia	—
„	—	—
Lictar	Slavon și Serbia din Serbia în s.	17.50—18.—
Nucif	slavon nou	—
Gogoași	sârbesc	—
„	din Ungaria	—
Miere	unгурesc	—
„	sârbesc	—
„	brut	—
Căță	Drojdințe de s.	—
Spirt	—	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.25
Renta de corone ung. 4%	87.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonuri rurale unğare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	102.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de aur austr.	120.85
Losuri din 1860.	153.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.20
Acții de-ale Băncei ung. de credit	692.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	690.25
Napoleondorî	19.06
Mărci imperiale germane	117.35
London vista	240.07 1/2
Paris vista	95.40
Rente de corone austr. 4%	99.40
Note italiene	93.20

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Aprilie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.98	Vënd.	19.02
Argint român.	18.40	„	18.44
Napoleondorî.	19.—	„	19.10
Galbeni	11.30	„	11.40
Ruble Rusesce	126.—	„	127.—
Mărci germane	58.50	„	—
Lire turcesce	10.72	„	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

Nr. 1601—1902.

PUBLICAȚIUNE

pentru posesorii de grădini de pome.

În sensul ordinului Nr. 6014—1902 primit dela Inaltul Minister de agricultură se provocă prin această toți posesorii de grădini de pome, ca până în 15 Aprilie 1902 negreșt să-și curățe pomii de omidă și să fie gata curățirea până la numitul termin, căci la din contră, după trecerea acestui termin vor fi pedeșiți toți câți nu vor fi indeplinit curățirea și pe de asupra se va dispune și se va indeplini din oficiu curățirea pomilor de omidă pe spesele celor ce au întrelăsat-o.

Brașov, 25 Martie 1902.

3—3 (477). *Capitanatul orașănesc.*

Se caută pentru România:

1) **Trei pădurari supremi** (Brigadiri) de pădure cu salariul următor:

600 Lei anual, locuință, vacă cu lapte, cal de călărie, 12 heltr grâu, 12 heltr. porumb, un porc de trei luni, anual și lemne de foc.

Amatorii cari doresc a ocupa aceste posturi, trebuie să dovedescă cu atestate în regulă, că sunt absolvenții unei școle de pădurărit, seu au o practică îndelungată în serviciul pădurilor, să se pricépă la cultivarea și plantarea lemnului, atât la acele rășinoase, cât și la cele frunzoase, primirea în serviciu hotăresce, decât amatorii vor avé atestate buna și vor dovedi, că au avut și au o purtare morală și exemplară. Se cere ca amatorii să fie Români, seu cel puțin să cunoscă limba română atât în scris, cât și verbal.

2) **Un pescar**, care cunoscă cultivarea păstrăvilor din iere, în pescărie sistematică, ceea ce trebuie să dovedescă tot prin acte, să fie R. mân, seu cel puțin să cunoscă limba română atât în scris, cât și verbal.

Cu salariul de 60 Lei lunar locuință, 7 heltr. grâu, 7 heltr. porumb, anual și lemne de foc.

Amatorii la aceste posturi vor adresa atestatele la redacțiunea acestui diar, sub literile „R. N.“ Brașov Piața Mare Nr. 30.

1—3 (479)

Nr. 4893—1902.

Licitațiune cu oferte.

In 14 Aprilie 1902, la 10 ore antemeridiane, se va ține în localul oficiului economic orașănesc, licitațiune cu oferte, pentru a se da în antreprisă lucrările necesarii, pentru facerea a două close. turii publice și anume: unul în parcul Rudolf, lângă zidul casei nr. 1, cu prețul de 5584 cor. 69 fil.; celalalt lângă promenadă în depărtare de 40 mt dela chioșc, cu prețul de 6575 cor. 56 filerî.

Condițiunile de ofert și contrac-

ționale, planurile și preliminarele eșu depuse și se pot lua în vedere la oficiul economic orașănesc, până la ziua de licitație, în fie-care și în orele de oficiu antemeridiane, adică dela 8—12 ore.

Brașov, în 28 Martie 1902.

2-2

Magistratul orașănesc.

Se oferă câștig secundar, profitabil Domnilor și Dămnilor din cercuri mai alese în oraș și provincie. OFERTE sub „C. C. 150“ TRIEST I, Postrestant. 1—3 (480)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURÎ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud. psta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. sêra.

Dela Brașov la Bucurescî:

- I. Trenul de persóne la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt. la óra 6-55 min. sêra.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9-18, cu Ciuc-Szereda, la óra 10-16 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu inia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zêrnescî (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brasov:

- I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 10-25 min. sêra.

Dela Bucurescî la Brașov:

- I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persóne la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 9-20)
- II. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. sêra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zêrnescî la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-17 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la óra 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6-50 min. sêra.